

## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-alidanisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 1**

1-) Bu bölümün başında dünya hayatı hakkında verilmek istenen temel uyarı nedir? (13 kelime)  
Dünya hayatının aldatıcı

2-) Gaflete düşen nefis hangi hayvana benzetilmiştir ve bu benzetmeyle ne anlatılmak istenmiştir? (12 kelime)  
Deve kuşuna benzetilmiştir.

3-) Dünyaya aşırı bağlanmanın insanın duygularını nasıl tersine çevirdiği hangi ifadeyle açıklanır? (16 kelime)  
Aslında değerli ve sevindirici

4-) Köyde yaşayan iki kişi örneğinde birinci kişinin huzurlu olmasının sebebi nedir? (13 kelime)  
Sevdiği insanların büyük

5-) İkinci kişinin iç sıkıntısı hangi yanlış düşünceden kaynaklanır? (8 kelime)  
Gidenlerin kaybolduğunu,

6-) Metinde kabir tarafı için nasıl bir bakış açısı kazandırılmak isteniyor? (15 kelime)  
Orayı sadece ayrılık

7-) Ölüm karşısında nasıl bir tavır tavsiye edilmektedir? (9 kelime)  
Korkudan yüz

8-) “Zaman değişti, herkes dünyaya daldı” şeklindeki mazeret neden geçerli sayılmıyor? (14 kelime)  
Çünkü ölüm, insanın

9-) İnsanî zayıflık ve ihtiyaç hâli için ne söylenmektedir? (9 kelime)  
Bunların ortadan

10-) “Beşer yolculuğu sür’at peyda ediyor” sözü neyi anlatır? (9 kelime)  
İnsan ömrünün

## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-alidanisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 2**

1-) Hâtime kısmında nefse yöneltilen hitabın ana hedefi nedir? (9 kelime)

Gafleti dağıtmak,

2-) Deve kuşu örneği, insanın hangi yanlış davranışını eleştirir? (9 kelime)

Gerçek tehlikeyi

3-) Dünyaya tek taraflı bakmanın sonuçlarından biri duygusal olarak nasıl anlatılmıştır? (13 kelime)

Tatlı sanılan hayatın,

4-) İki adam örneğinde birincisinin “git” denildiğinde sevinmesinin sebebi nedir? (9 kelime)

Gideceği yerde

5-) Aynı örnekte ikinci adam neden bir tek misafire bağlanarak teselli arıyor? (11 kelime)

Çünkü gidenlerin

6-) Metinde müminin sevdiği kimseler için hangi genel yön gösterilmektedir? (9 kelime)

Sevilenlerin asıl

7-) Buradan hareketle ölüm neden sadece yokluk gibi görülmemelidir? (15 kelime)

Çünkü ölüm, sevenler

8-) Asrın değişmesi, ölüm gerçeğini nasıl etkilemez? (12 kelime)

Zaman değişse de

9-) Metne göre değişmeyen üç insanî hakikat nedir? (11 kelime)

Ölümün kesinliği,

10-) İnsan yolculuğunun devam etmesi, dünya hayatı hakkında hangi sonucu doğurur? (9 kelime)

Dünyanın son

## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-alданisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 3**

1-) Parçanın başındaki ayet, dünya hayatı için nasıl bir çerçeve çizer? (13 kelime)

Dünyanın kalıcı ve

2-) Nefsin deve kuşuna benzetilmesi, korku karşısında hangi sahte çözümü eleştirir? (11 kelime)

Tehlikeyi inkâr

3-) “Dünyaya hasr-ı nazar” ifadesi burada ne anlama gelir? (11 kelime)

Hayata sadece

4-) Birinci adamın İstanbul’a karşı özlem duyması neyin sembolü olarak anlaşılabilir? (10 kelime)

İnsanın asıl

5-) İkinci adamın yanlış değerlendirmesi onun ruh hâlini nasıl etkiliyor? (10 kelime)

Ayrılığı daha

6-) “İkinci adama benzeme” uyarısı hangi düşünce biçimine karşıdır? (12 kelime)

Ölümü yalnız kayıp,

7-) Metinde kabre “mertçe bakmak” sözüyle hangi ahlâkî tavır öğretiliyor? (9 kelime)

Hakikatten kaçmayan,

8-) İnsanların çoğunun dünyaya dalmış olması neden ölçü kabul edilmiyor? (8 kelime)

Çünkü çoğunluğun

9-) İnsan için acz ve fakrın arttığının söylenmesi neye işaret eder? (15 kelime)

İnsanlığın kendi kendine

10-) İnsan yolculuğunun hızlanması özellikle gençler için hangi dersi taşır? (13 kelime)

Vaktin çabuk geçtiğini

## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-aldanisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 4**

1-) Hâtîme bölümünün “ibret dersi” olarak sunulması, okuyucudan nasıl bir yaklaşım bekler? (9 kelime)

Sadece bilgi

2-) Deve kuşu benzetmesindeki avcı, genel anlamda neyi temsil eder? (11 kelime)

Kaçınılamayan hakikatleri,

3-) Başını kuma gömmekle kurtulmaya çalışmak, günlük hayatta hangi hatalı tavra benzer? (10 kelime)

Sorunu çözmek

4-) Birinci adamın bakışı, ayrılığı neden hafifletiyor? (14 kelime)

Gidenleri tamamen kaybolmuş

5-) İkinci adamın bir kişiye bağlanarak acısını kapatmaya çalışması neyi gösterir? (8 kelime)

Geçici dünya

6-) Sevilenlerin çoğunun kabir tarafında olduğunun söylenmesi, mümine hangi duyguyu vermek ister? (9 kelime)

Ümit, sabır

7-) Ölümün yüzüne gülmek ifadesi nasıl anlaşılmalıdır? (11 kelime)

Ölümü küçümsemek

8-) “Asır değişti” sözüne verilen cevapta hangi mantık kullanılmıştır? (10 kelime)

Değişen sosyal

9-) Ölüm ve ayrılığın değişmemesi, insanın hayat planını nasıl etkilemelidir? (11 kelime)

İnsanı geçici

10-) “Beşer yolculuğu kesilmiyor” ifadesi hayatın hangi özelliğini öne çıkarır? (11 kelime)

Sürekli akıp

## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-alldanisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 5**

1-) Bölümün girişindeki hitapta nefis hangi iki büyük hata sebebiyle uyarılıyor? (9 kelime)

Dünyayı fazla

2-) Deve kuşu örneğinde asıl problem avcının görmesi mi, kuşun görmemesi mi? Niçin? (13 kelime)

Asıl problem tehlikenin

3-) Metinde dünya merkezli bakışın “tatlıyı acıya çevirme” gücü nasıl açıklanıyor? (15 kelime)

Kişi ebedî yönü

4-) Birinci adamın psikolojisi hangi inanca dayanıyor? (9 kelime)

Sevdiklerinin bulunduğu

5-) İkinci adamın yanlışı sadece duygusal mı, yoksa düşünsel de midir? (11 kelime)

Düşünseldir de;

6-) Metinde Peygamber Efendimiz’e işaret edilerek ne vurgulanıyor? (14 kelime)

En sevgili zat

7-) Kabirden korkup yüz çevirmek yerine ona bakmanın istenmesi, imanda hangi olgunluğu gösterir?

(11 kelime)

Hesap, âhiret

8-) Herkesin dünyaya dalması niçin kişiye mazeret olmuyor? (12 kelime)

Çünkü hakikatte herkes

9-) İnsanların beraberliğinin kabir kapısına kadar olması neyi hatırlatır? (12 kelime)

Son hesapta herkesin

## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-alданisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 6**

1-) Hâtîme bölümünün ana mesajı bir cümleyle nasıl özetlenebilir? (10 kelime)

Dünya geçicidir;

2-) Deve kuşu benzetmesi, inkâr ile korunma arasında nasıl bir ilişki kuruyor? (9 kelime)

Bir şeyi

3-) Dünyaya odaklanmanın “aziz lezzeti” acıya dönüştürmesi, insanın hangi bakış hatasından doğuyor? (12 kelime)

Geçici hayatı tek

4-) Köy örneğinde iki kişinin aynı duruma farklı tepki vermesinin temel sebebi nedir? (10 kelime)

Gidenlerin durumunu

5-) Birinci adamın sevinci ile ikinci adamın hüznü arasında nasıl bir karşıtlık vardır? (12 kelime)

Birincisi umut ve

6-) Metin, mümine ölüm konusunda korku yerine hangi şuuru kazandırmak istiyor? (14 kelime)

Ölümü hakikate açılan

7-) “Gafil olup ikinci adama benzeme” uyarısı bugün bir öğrenci için nasıl anlaşılabilir? (15 kelime)

Hayatı sadece sınav,

8-) Zamanın değişmesi neden insanın kulluk ihtiyacını ortadan kaldırmaz? (14 kelime)

Çünkü insanın ölümü,

9-) İnsan hayatının yolculuk olarak anlatılması neyi düşündürür? (9 kelime)

Dünyada kalıcılığın

## CEVAP ANAHTARI

## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-alidanisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 1 - CEVAPLAR**

1-) Bu bölümün başında dünya hayatı hakkında verilmek istenen temel uyarı nedir?

Dünya hayatının aldatıcı bir geçimlik olduğu, ona kapılıp âhireti unutmamak gerektiği uyarısı verilir.

2-) Gaflete düşen nefis hangi hayvana benzetilmiştir ve bu benzetmeyle ne anlatılmak istenmiştir?

Deve kuşuna benzetilmiştir. Kişinin tehlikeyi yok sayarak kurtulacağını sanmasının boş olduğu anlatılır.

3-) Dünyaya aşırı bağlanmanın insanın duygularını nasıl tersine çevirdiği hangi ifadeyle açıklanır?

Aslında değerli ve sevindirici olması gereken bir şeyin, yanlış bakış sebebiyle acı verici hâle geldiği anlatılır.

4-) Köyde yaşayan iki kişi örneğinde birinci kişinin huzurlu olmasının sebebi nedir?

Sevdiği insanların büyük kısmının başka bir yerde yaşadığını düşünüp onlara kavuşmayı ümit etmesidir.

5-) İkinci kişinin iç sıkıntısı hangi yanlış düşünceden kaynaklanır?

Gidenlerin kaybolduğunu, dağınık ve perişan olduğunu sanmasından kaynaklanır.

6-) Metinde kabir tarafı için nasıl bir bakış açısı kazandırılmak isteniyor?

Orayı sadece ayrılık ve korku yeri değil, sevilenlere kavuşma tarafı olarak görme anlayışı kazandırılmak isteniyor.

7-) Ölüm karşısında nasıl bir tavır tavsiye edilmektedir?

Korkudan yüz çevirmek yerine cesaretle hakikati düşünmek tavsiye edilmektedir.

8-) “Zaman değişti, herkes dünyaya daldı” şeklindeki mazeret neden geçerli sayılmıyor?

Çünkü ölüm, insanın aczi, fakrı ve hayat yolculuğu değişmiyor; bunlar hâlâ aynı hakikati hatırlatıyor.

9-) İnsanî zayıflık ve ihtiyaç hâli için ne söylenmektedir?

Bunların ortadan kalkmadığı, hatta daha da arttığı ifade edilmektedir.

10-) “Beşer yolculuğu sür’at peyda ediyor” sözü neyi anlatır?

İnsan ömrünün hızlı geçtiğini ve sona yaklaşmanın çabuklaştığını anlatır.



## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-alданisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 2 - CEVAPLAR**

- 1-) Hâtîme kısmında nefse yöneltîlen hitabın ana hedefi nedir?  
Gafleti dağıtmak, dünya sevgisinin aldâtcılığını göstermek ve âhireti hatırlatmaktır.
- 2-) Deve kuşu örneğı, insanın hangi yanlış davranışını eleştirir?  
Gerçek tehlikeyi ortadan kaldırmadan sadece onu görmemeye çalışmasını eleştirir.
- 3-) Dünyaya tek taraflı bakmanın sonuçlarından biri duygusal olarak nasıl anlatılmıştır?  
Tatlı sanılan hayatın, ayrılık ve kayıp düşüncesiyle acı veren bir hâle dönüşebileceğı anlatılmıştır.
- 4-) İki adam örneğinde birincisinin “git” denildiğinde sevinmesinin sebebi nedir?  
Gideceğı yerde sevdiklerinin bulunduğunu düşünmesi ve kavuşmayı arzu etmesidir.
- 5-) Aynı örnekte ikinci adam neden bir tek misafire bağlanarak teselli arıyor?  
Çünkü gidenlerin elinden çıktığını sanıyor ve yalnızlığını bu şekilde örtmeye çalışıyor.
- 6-) Metinde müminin sevdiği kimseler için hangi genel yön gösterilmektedir?  
Sevilenlerin asıl çoğunluğunun kabirden sonraki tarafta bulunduğu yönü gösterilmektedir.
- 7-) Buradan hareketle ölüm neden sadece yokluk gibi görülmemelidir?  
Çünkü ölüm, sevenler için ebedî ayrılıktan çok başka bir âleme geçiş ve kavuşma ümidi taşır.
- 8-) Asrın değişmesi, ölüm gerçeğini nasıl etkilemez?  
Zaman değişse de ölüm aynı kesinlikle devam eder ve insanı beklemeyi sürdürür.
- 9-) Metne göre değişmeyen üç insanî hakikat nedir?  
Ölümün kesinliğı, ayrılığın varlığı ve insanın acz ile ihtiyaç içinde oluşudur.
- 10-) İnsan yolculuğunun devam etmesi, dünya hayatı hakkında hangi sonucu doğurur?  
Dünyanın son durak değil, geçilen bir menzil olduğunu gösterir.

## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-aldanisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 3 - CEVAPLAR**

- 1-) Parçanın başındaki ayet, dünya hayatı için nasıl bir çerçeve çizer?  
Dünyanın kalıcı ve mutlak hedef değil, insanı aldatabilen geçici bir imkân olduğunu bildirir.
- 2-) Nefsin deve kuşuna benzetilmesi, korku karşısında hangi sahte çözümü eleştirir?  
Tehlikeyi inkâr ederek veya ondan gözünü kaçırarak kurtulacağını sanma tutumunu eleştirir.
- 3-) “Dünyaya hasr-ı nazar” ifadesi burada ne anlama gelir?  
Hayata sadece dünya açısından bakmak, âhiret tarafını hesaba katmamak anlamına gelir.
- 4-) Birinci adamın İstanbul’a karşı özlem duyması neyin sembolü olarak anlaşılabilir?  
İnsanın asıl yurduna ve sevdiklerine kavuşma arzusunun sembolü olarak anlaşılabilir.
- 5-) İkinci adamın yanlış değerlendirmesi onun ruh hâlini nasıl etkiliyor?  
Ayrılığı daha da ağırlaştırıyor, onu yalnızlık ve ümitsizlik içinde bırakıyor.
- 6-) “İkinci adama benzeme” uyarısı hangi düşünce biçimine karşıdır?  
Ölümü yalnız kayıp, kabri yalnız korku ve sonrasını karanlık görme anlayışına karşıdır.
- 7-) Metinde kabre “mertçe bakmak” sözüyle hangi ahlâkî tavır öğretiliyor?  
Hakikatten kaçmayan, cesur, olgun ve teslimiyetli bir tavır öğretiliyor.
- 8-) İnsanların çoğunun dünyaya dalmış olması neden ölçü kabul edilmiyor?  
Çünkü çoğunluğun tercihi ölüm ve âhiret gerçeğini değiştirmez.
- 9-) İnsan için acz ve fakrın arttığının söylenmesi neye işaret eder?  
İnsanlığın kendi kendine yeterli olmadığını ve Allah’a muhtaçlığını daha çok fark etmesi gerektiğine işaret eder.
- 10-) İnsan yolculuğunun hızlanması özellikle gençler için hangi dersi taşır?  
Vaktin çabuk geçtiğini bilip hayatı boş değil, anlamlı ve imanlı yaşama dersi taşır.

## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-aldanisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 4 - CEVAPLAR**

1-) Hâtime bölümünün “ibret dersi” olarak sunulması, okuyucudan nasıl bir yaklaşım bekler?

Sadece bilgi almak değil, kendini sorgulayıp ders çıkarmak beklenir.

2-) Deve kuşu benzetmesindeki avcı, genel anlamda neyi temsil eder?

Kaçınılamayan hakikatleri, özellikle de ölüm gibi insanı yakalayan gerçeği temsil eder.

3-) Başını kuma gömmekle kurtulmaya çalışmak, günlük hayatta hangi hatalı tavra benzer?

Sorunu çözmek yerine onu yok saymaya, düşünmemeye veya ertelemeye benzer.

4-) Birinci adamın bakışı, ayrılığı neden hafifletiyor?

Gidenleri tamamen kaybolmuş görmeyip onlara ulaşılacak bir yerde kabul ettiği için ayrılığı umutla karşılıyor.

5-) İkinci adamın bir kişiye bağlanarak acısını kapatmaya çalışması neyi gösterir?

Geçici dünya yakınlığını kalıcı teselli sanma yanılgısını gösterir.

6-) Sevilenlerin çoğunun kabir tarafında olduğunun söylenmesi, mümine hangi duyguyu vermek ister?

Ümit, sabır ve ölüm ötesine yönelik duygusu vermek ister.

7-) Ölümün yüzüne gülmek ifadesi nasıl anlaşılmalıdır?

Ölümü küçümsemek değil, imanla onu anlamlandırıp korkuya teslim olmamak şeklinde anlaşılmalıdır.

8-) “Asır değişti” sözüne verilen cevapta hangi mantık kullanılmıştır?

Değişen sosyal şartların, değişmeyen yaratılış gerçeklerini ortadan kaldırmadığı mantığı kullanılmıştır.

9-) Ölüm ve ayrılığın değişmemesi, insanın hayat planını nasıl etkilemelidir?

İnsanı geçici olana aldanmadan kalıcı olan için hazırlık yapmaya sevk etmelidir.

10-) “Beşer yolculuğu kesilmiyor” ifadesi hayatın hangi özelliğini öne çıkarır?

Sürekli akıp giden, durmayan ve sonlu bir süreç oluşunu öne çıkarır.

## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-alidanisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 5 - CEVAPLAR**

- 1-) Bölümün girişindeki hitapta nefis hangi iki büyük hata sebebiyle uyarılıyor?  
Dünyayı fazla tatlı görmesi ve âhireti unutması sebebiyle uyarılıyor.
- 2-) Deve kuşu örneğinde asıl problem avcının görmesi mi, kuşun görmemesi mi? Niçin?  
Asıl problem tehlikenin devam etmesine rağmen kuşun kendini güvende sanmasıdır; çünkü gerçek değişmemiştir.
- 3-) Metinde dünya merkezli bakışın “tatlıyı acıya çevirme” gücü nasıl açıklanıyor?  
Kişi ebedî yönü düşünmeyince ayrılıkları nihai kayıp sayıyor ve yaşadığı hayat huzur yerine elem veriyor.
- 4-) Birinci adamın psikolojisi hangi inanca dayanıyor?  
Sevdiklerinin bulunduğu yere gitmenin bir kavuşma olacağı inancına dayanıyor.
- 5-) İkinci adamın yanlışı sadece duygusal mı, yoksa düşünsel de midir?  
Düşünseldir de; çünkü gidenlerin hâlini yanlış yorumladığı için duygusu da bozulmaktadır.
- 6-) Metinde Peygamber Efendimiz’e işaret edilerek ne vurgulanıyor?  
En sevgili zat başta olmak üzere müminin sevdiklerinin büyük kısmının öte tarafta bulunduğu vurgulanıyor.
- 7-) Kabirden korkup yüz çevirmek yerine ona bakmanın istenmesi, imanda hangi olgunluğu gösterir?  
Hesap, âhiret ve ölüm gerçeğiyle yüzleşebilen bilinçli bir iman olgunluğunu gösterir.
- 8-) Herkesin dünyaya dalması niçin kişiye mazeret olmuyor?  
Çünkü hakikatte herkes aynı sona gidiyor ve çoğunluğun gafleti kişisel sorumluluğu kaldırmıyor.
- 9-) İnsanların beraberliğinin kabir kapısına kadar olması neyi hatırlatır?  
Son hesapta herkesin kendi sorumluluğu ve âhiret hazırlığıyla baş başa kalacağını hatırlatır.

## **11sinif kucuk-sozler-p61-21-soz-1-makam-hatime-dunya-aldanisi-olum-ve-kabir-ikazi - Set 6 - CEVAPLAR**

1-) Hâtime bölümünün ana mesajı bir cümleyle nasıl özetlenebilir?

Dünya geçicidir; gaflete kapılmadan ölüm ve âhiret gerçeğiyle yaşamak gerekir.

2-) Deve kuşu benzetmesi, inkâr ile korunma arasında nasıl bir ilişki kuruyor?

Bir şeyi görmezden gelmenin ondan korunmak anlamına gelmediğini gösteriyor.

3-) Dünyaya odaklanmanın “aziz lezzeti” acıya dönüştürmesi, insanın hangi bakış hatasından doğuyor?

Geçici hayatı tek gerçek sayma ve sonsuzluk yönünü hesaba katmama hatasından doğuyor.

4-) Köy örneğinde iki kişinin aynı duruma farklı tepki vermesinin temel sebebi nedir?

Gidenlerin durumunu farklı yorumlamalarıdır; biri kavuşma, diğeri kaybolma gözüyle bakmaktadır.

5-) Birinci adamın sevinci ile ikinci adamın hüznü arasında nasıl bir karşıtlık vardır?

Birincisi umut ve vuslat düşüncesiyle ferahlar; ikincisi yokluk ve dağılma düşüncesiyle daralır.

6-) Metin, mümine ölüm konusunda korku yerine hangi şuuru kazandırmak istiyor?

Ölümü hakikate açılan kapı ve sevdiklere yakınlaşma vesilesi olarak değerlendiren bir şuur kazandırmak istiyor.

7-) “Gafil olup ikinci adama benzeme” uyarısı bugün bir öğrenci için nasıl anlaşılabilir?

Hayatı sadece sınav, geçim veya dünya başarısı olarak görmeyip ebedî hayatı da düşünmek şeklinde anlaşılabilir.

8-) Zamanın değişmesi neden insanın kulluk ihtiyacını ortadan kaldırmaz?

Çünkü insanın ölümü, zayıflığı ve muhtaçlığı devam ettiği için Rabbine yönelme ihtiyacı da sürer.

9-) İnsan hayatının yolculuk olarak anlatılması neyi düşündürür?

Dünyada kalıcılığın olmadığını, herkesin sürekli sona doğru ilerlediğini düşündürür.